

การเสริมสร้างวินัย

คุณธรรมและจริยธรรม และการป้องกัน
การทุจริตให้แก่พนักงาน เจ้าหน้าที่และ
ประชาชน

สำนักปลัด

งานกฎหมายและคดี

องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล

www.chaijumphon.go.th

๑. กฎหมายใหม่

ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานกรรมการ มีผู้แทนกระทรวงมหาดไทยร่วมเป็นกรรมการ ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ ได้มีมติรับทราบระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๗ ตอนพิเศษ ๘๙ ง เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่

๑. ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓. ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือไม่ย่นต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. ข้อหารื้อ/คำพิพากษาที่น่าสนใจ

มีคดีพิพาทที่เกิดขึ้นจริงซึ่งมีประเด็นน่าสนใจว่า หากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ขับขี้นยานพาหนะของทางราชการ แต่ใบขับขี้นของเจ้าหน้าที่หมดอายุ จะนำมาเป็นเหตุผลว่าหน่วยงานมีส่วนบกพร่องที่ไม่ตรวจสอบใบขับขี้นก่อนที่จะให้รับราชการและมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ขับขี้นยานพาหนะ จึงต้องหักส่วนแห่งความรับผิดชอบของหน่วยงานออกได้หรือไม่

คดีนี้ นายชาติชายเป็นทหารกองประจำการ (พลทหาร) สังกัดหน่วยงานในบังคับบัญชาของกองทัพอากาศ และได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นพลขับชั่วคราว วันเกิดเหตุนายชาติชายได้ขับขี้นรถยนต์บรรทุกขนาดเล็กเพื่อไปรับอาหารกลางวันจากโรงครัวภายในกองบิน ขณะขับขี้นมีเสียงวิทยุสื่อสารเรียกเข้ามา นายชาติชาย จึงหันหน้าและเอื้อมมือไปหยิบเพื่อที่จะตอบ แต่เมื่อหยิบแล้วหันกลับมา รถยนต์ได้พุ่งชนเสาไฟฟ้าเสียแล้ว เป็นเหตุให้นายชาติชายบาดเจ็บและรถยนต์ของราชการได้รับความเสียหายมากจนไม่สามารถใช้งานได้

ผู้บังคับบัญชาจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด โดยคณะกรรมการฯ เห็นว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง กองทัพอากาศจึงมีคำสั่งให้นายชาติชายชดใช้ค่าเสียหาย เป็นเงิน ๘๘,๐๐๐ บาท (รถยนต์มีอายุการใช้งาน ๑๘ ปี ๓ วัน มีราคาท้องตลาด ณ ปีที่เกิดเหตุ ๘๘,๐๐๐ บาท)

แต่นายชาติชายซึ่งปลดประจำการแล้วเพิกเฉย มิได้ชดใช้เงินภายในระยะเวลาที่กำหนด กองทัพอากาศ (ผู้ฟ้องคดี) จึงมีข้อขัดข้องในการบังคับทางปกครอง และนำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลปกครอง มีคำพิพากษาให้นายชาติชาย (ผู้ถูกฟ้องคดี) ชำระเงินจำนวนดังกล่าว พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยพฤติการณ์ของนายชาติชายไว้ในทำนองเดียวกันว่า การหันหน้าและเอื้อมมือไปหยิบวิทยุสื่อสารซึ่งเป็นการละสายตาในการดูทางข้างหน้ารถ เป็นผลให้รถยนต์เสียการควบคุมและพุ่งชนเสาไฟฟ้าข้างทางนั้น เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคล ในภาวะเช่น ผู้ขับรถยนต์ทั่วไปจะพึงต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และสามารถให้ความระมัดระวังได้แต่หาได้ ใช้ให้เพียงพอไม่ และได้ขับรถเร็วเกินกว่าอัตราที่กำหนดให้ใช้ความเร็วในบริเวณที่เกิดเหตุ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี (มาตรา ๔๒๐ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา ๑๐ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดฯ)

สำหรับประเด็นที่ว่า โบนัสขาดชำระของนายชาติชายได้สิ้นอายุไปตั้งแต่อ่อนเข้ารับราชการ และก่อนมีคำสั่งให้ทำหน้าที่พลขับแล้วสมควรหักส่วนความบกพร่องของหน่วยงานออกด้วยหรือไม่นั้น

ประเด็นนี้ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า การมีคำสั่งให้นายชาติชายทำหน้าที่พลขับชั่วคราว เพราะเห็นว่า มีใบอนุญาตขับรถยนต์ มีผลการปฏิบัติงานดี ไม่ติดยาเสพติดหรือดื่มของมึนเมา โดยมอบหมายให้ขับรถยนต์ไปรับอาหารกลางวันของทหารเวรรักษาการณ์ และจำกัดความเร็วในการขับขี่ภายในบริเวณกรมทหารไว้ ไม่เกิน ๔๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ซึ่งการที่ใบอนุญาตขับรถของนายชาติชายสิ้นอายุ นั้น ไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้ผู้ขับขี่ ต้องขาดความระมัดระวังหรือเป็นสาเหตุให้ต้องประมาทเลินเล่อ และไม่ใช่ว่าผลโดยตรงต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น และแม้ว่ารถยนต์คันเกิดเหตุจะมีอายุการใช้งานนาน แต่ก็ไม่ปรากฏว่าอยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์

ฉะนั้น จึงไม่ถือว่าหน่วยงานมีส่วนบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องหักส่วนแห่งความรับผิดออก ก่อนแต่อย่างใด จึงพิพากษาให้นายชาติชายชำระเงินเต็มจำนวน โดยเมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับเงินจากการจำหน่าย ราชการรถยนต์คันที่เกิดเหตุแล้ว ให้คืนเงินจำนวนนี้ให้แก่ นายชาติชาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๖๖/๒๕๖๒)

คดีนี้ถือเป็นข้อเตือนใจที่ดี ไม่เฉพาะเพียงเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายให้ขับขี่ยานพาหนะของส่วน ราชการเท่านั้น แต่ยักรวมถึงประชาชนทั่วไปที่ใช้ยานพาหนะว่า นอกจากต้องปฏิบัติตามกฎจราจรอย่าง เคร่งครัดแล้ว ยังต้องมีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลาในขณะที่ขับขี่ เพราะหากพลั้งเผลอหรือขาดความระมัดระวัง แม้เพียงชั่วขณะเดียว เช่น การใช้หรือรับโทรศัพท์ในขณะที่ขับขี่ การรับประทานอาหารบนรถ หรือแม้กระทั่ง การเอื้อมหยิบสิ่งของภายในรถ ก็อาจนำมาซึ่งอุบัติเหตุและความเสียหายได้ สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง แม้ว่าจะกฎหมายจะคุ้มครองโดยให้หักส่วนแห่งความรับผิดของหน่วยงานของรัฐด้วย หากความเสียหายเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ก็ตาม แต่เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดยังคงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

๓. สาระความรู้ต่อต้านการทุจริต

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่อุทธรณ์เกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

กรณีผู้ทำคำสั่งทางปกครองพิจารณาหนังสืออุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์แล้วมีความเห็นไม่รับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ถือเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองไม่รับพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ อันเนื่องมาจากการยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ตามนัยมาตรา ๔๔ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงไม่ต้องรับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณาเพื่อพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ และไม่ต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ตามนัยมาตรา ๔๕ วรรคสอง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

คำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ถือเป็นคำสั่งทางปกครองอย่างหนึ่งที่คู่กรณีมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองดังกล่าวจะต้องแจ้งคำสั่งไม่รับอุทธรณ์พร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ตามนัยมาตรา ๔๐ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ตามนัยมาตรา ๔๔ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง พิจารณาอุทธรณ์แล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ตามนัยมาตรา ๔๕ วรรคสอง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งนี้ ตามความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๔๔/๒๕๔๗ และเรื่องเสร็จที่ ๒๑๓/๒๕๕๐